

2016-11-28

Ärendenr:
NV-00322-14

På gång inom avfallsområdet inför avfallsrådet 30 november 2016

Inför Avfallsrådets möten sammanställer Naturvårdsverket vad som är på gång inom avfallsområdet.

Rubriker markerade med en stjärna ” * ” innebär att texten är uppdaterad.

Rubriker markerade med två stjärnor ” ** ” innebär att det är en helt ny aktivitet.

Innehåll

EU	3
EU-kommissionens förslag till gemensam metod för att beräkna miljöpåverkan	3
Arbetet med de farliga egenskaperna och EU-vägledning för klassificering av farligt avfall*	3
EU-kommissionens förslag om cirkulär ekonomi och nya avfallsregler *	4
Avfallsbehandlings BREF *	5
Textil BREF	5
REGERINGEN	6
Ny förordning om plastbärkassar **	6
Utredning om ekonomiska styrmedel för avfallsförbränning mm	6
Avfallshierarkin införd i miljöbalken	7
Utredning om delningsekonomi	7
Utredning om att öka återanvändningen	7
Ändring i avfallsförordningen med anledning av kommissionens direktiv (EU) 2015/1127	8
PÅGÅENDE REGERINGSUPPDRAG	8
Regeringsuppdrag att identifiera och föreslå åtgärder mot utsläpp av mikroplaster havet från viktigare källor i Sverige	8
Regeringsuppdrag om giftfria och resurseffektiva kretslopp*	9
Reviderad nationell avfallsplan	10

Regeringsuppdrag att ta fram en strategi för hantering av gruvavfall och göra en bedömning av kostnader och åtgärder för efterbehandling	10
NYLIGEN REDOVISADE REGERINGSUPPDRAG	11
Regeringsuppdrag om förbättrad avfallsstatistik och spårbarhetssystem	11
Regeringsuppdrag om hantering av textilier	11
Kemikalieinspektionen har redovisat regeringsuppdraget om en strategi för giftfria och resurseffektiva kretslopp i EU och internationellt inom kemikalielagstiftningen	12
Regeringsuppdrag om översyn av miljöprövningsförordningen *	13
Regeringsuppdrag om åtgärder för minskad nedskräpning*	13
FÖRESKRIFTER OCH VÄGLEDNING (PÅGÅENDE OCH NYLIGEN AVSLUTAT)	14
Revidering av föreskrifterna om kommunal avfallsplanering	14
Ändring av föreskrifterna om förbehandling av elavfall (NFS 2005:10)	14
Frukostseminarium om hantering av rivningsavfall innehållande CFC *	14
Vägledning om ny EU-förordning 517/2014 om fluorerade växthusgaser *	15
Vägledning om biprodukter	15
Vägledning om när avfall upphör att vara avfall	15
Vägledning om utökad rapportering av bygg- och rivningsavfall **	16
ÖVRIGT	16
Naturvårdsverket ser över vägledningen om återvinning av avfall i anläggningsarbeten*	16
Nordiskt projekt för att öka återvinningen av plast och textil	16
Plast:	17
Nordiskt certifieringssystem för textilinsamlare	17
Nordisk handlingsplan för hållbar textil och hållbart mode	18
Nordiskt projekt: Livscykelanalys (LCA) av olika former av återanvändning, materialåtervinning och förbränning av textilavfall	18
Nordiskt projekt: Vad händer med nordiska begagnade textilier och textilavfall som exporteras?	19
EU-projekt inom bygg- och rivningssektorn - ”CDW-protocol” *	20
Mistra-projekt om bygg- och rivningsavfall	20
Nordiskt projekt om miljöavtryck*	20
RE:Source - strategiskt innovationsprogram (SIP)*	21
Avfall i Sverige 2014 reviderad	21

EU

EU-kommissionens förslag till gemensam metod för att beräkna miljöpåverkan

Kommissionen fortsätter arbetet med Europa 2020, strategin för smart och hållbar tillväxt för alla. Strategin har sju s.k. flaggskepp/huvudinitiativ, som analyserar drivkrafter för tillväxt och nya jobb. *Ett resurseffektivt Europa* är ett av de två huvudinitiativ som ska bidra till hållbar tillväxt. Kommissionen har tagit fram färdplan som beskriver vilka förändringar som behövs (bl.a. att ”förvandla avfall till en resurs”). Som en del av arbetet har KOM skapat *Online Platform for Resource Efficiency (OREP)*, för ”open consultations” m.m. I april 2013 presenterades *Single Market for Green Products*, som stöd för genomförande av färdplanen. Paketet innehåller bl.a. förslag på EU-gemensamma metoder för att beräkna miljöpåverkan för produkter/organisationer i ett livscykelperspektiv (miljöavtryck/environmental footprints). En treårigt pilottest av metoderna startade i november 2013. Naturvårdsverket sitter med i styrgruppen för dessa. Naturvårdsverket sitter även med s.k. *Member state expert groups* för resurseffektivitet resp. hållbar konsumtion och produktion (IPP/SCP).

Naturvårdsverket och Svenskt Näringsliv driver sedan 2011 ett projekt för bättre samverkan i EU-frågor. Inom det finns en Arbetsgruppen för Resurseffektivitet och Miljöavtryck (ARM), startad 2009, som följer Kommissionens arbete. ARM har bl.a. anordnat en workshop om indikatorer för resurseffektivitet.

Mer information:

Kommissionen om miljöavtryck: <http://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/>

ARM, och Naturvårdsverkets arbete med miljöavtryck:

<http://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/EU-och-internationellt/EUs-miljooarbete/EU-och-resurseffektivitet-EU-2020/Fardplan-for-ett-resurseffektivt-Europa/Miljoavtryck/Naturvardsverket-och-miljoavtryck/>

ARM:s workshop om indikatorer:

<http://www.naturvardsverket.se/Kalendarium/Dokumentation-fran-seminarier/Workshop-om-cirkular-ekonomi-och-indikatorer-for-resurseffektivitet/>

*Kontaktpersoner: Cecilia Mattsson, (ARM, miljöavtryck och resurseffektivitet)
Eva Ahlner, (IPP/SCP)*

Arbetet med de farliga egenskaperna och EU-vägledning för klassificering av farligt avfall*

Arbetet i EU-kommissionens arbetsgrupp med att uppdatera de farliga egenskaperna och avfallslistan för klassificering av avfall har i stort avslutats. De förändrade reglerna i avfallsförordningen (2011:927) med anledning av detta gäller sedan 1 januari 2016.

krav på rikstäckande elektroniska register för att förbättra spårbarhet av farligt avfall. Förslaget liksom preliminär svensk ståndpunkt sammanfattas i FaktaPM 2015/16:FPM30: http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/EU/Fakta-PM-om-EU-forslag/EUs-handlingsplan-for-en-cirk_H306FPM30/ Naturvårdsverkets remissvar samt ytterligare information om arbetet återfinns på vår webb: <http://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/EU-och-internationellt/EUs-miljoarbete/EU-och-resurseffektivitet-EU-2020/Cirkular-ekonomi/>

Den 1a december hålls det sextonde förhandlingsmötet om avfallspaketet i rådsarbetsgruppen för miljö. En genomgång har gjorts av EU-kommissionens förslag i rådsarbetsgruppen och nu diskuteras kompromisstexter från ordförandeskapet med förslag på ändringar utifrån medlemsländernas synpunkter. I januari hålls omröstning i Europaparlamentet om de ändringsförslag som lämnats av EPs berörda utskott. Förhandlingarna förväntas slutföras under 2017.

Kontaktpersoner: Erika Nygren (avfallspaketet) och Larsolov Olsson (handlingsplanen för cirkulär ekonomi)

Avfallsbehandlings BREF *

Utkast till WT BREF kom i december 2015 och Naturvårdsverket har, tillsammans med den svenska referensgruppen, skickat in kommentarer med underlag i den instruktion vi har från Miljö- och energidepartementet. Totalt har det kommit in över 3500 kommentarer på utkastet från medlemsstaterna, branschorganisationerna och miljöorganisationerna som ingår i den tekniska arbetsgruppen. Interaktiva webinarier genomfördes i september var deltagarna delade synpunkter, åsikter och bedömningar, särskilt gällande datakvalitet, kvantitet, bakgrundsinformation och representativitet. Den preliminära tidplanen är att reviderade BAT-slutsatser och background paper släpps i början av januari 2017 och TWG slutmöte är planerat för mars 2017, två månader efter att background paper är utskickat. Svenska referensgruppen kommer få möjlighet att kommentera background paper.. Utkastet kan läsas på följande länk:

http://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/BREF/WTbref_1812.pdf

Kontaktperson: Kari Wigart

Textil BREF

Under 2016 kommer troligen Textil BREF från 2003 att reaktiveras. Produktionsanläggningar som är berörda i Sverige är identifierade och data om teknik, processer och utsläppsvärden för Sverige är börjat sammanställas. Under oktober 2016 kommer ett första referensgruppsmöte att hållas med berörda intressenter. Under våren och hösten kommer. Kick-off möte för technical working group (TWG) kommer troligtvis att ske först under våren 2017. Naturvårdsverket kommer att vara Sveriges representant i TWG.

Nuvarande TXT BREF hittar ni här:

http://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/BREF/txt_bref_0703.pdf

Kontaktperson: Yvonne Augustsson och Larsolov Olsson

REGERINGEN

Ny förordning om plastbärkassar **

Regeringen har beslutat om en ny förordning om plastbärkassar. Förordningen innehåller krav om att de som i en yrkesmässig verksamhet tillhandahåller plastbärkassar till konsumenter ska informera om plastbärkassarnas miljöpåverkan och vilka alternativ som finns för att minska förbrukningen.

Naturvårdsverket ska bevaka att förbrukningen minskar. För att nå målen om minskad förbrukning kommer ytterligare steg behöva tas. Därför kommer regeringen att återkomma med kompletterande initiativ på området.

Syftet med den nya förordningen om plastbärkassar är att minska problemen med nedskräpning samt främja ett mer effektivt resursutnyttjande.

Förordningen väntas träda i kraft i början av december 2016.

<http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/11/steg-for-minskad-forbrukning-av-plastbarkassar/>

Utredning om ekonomiska styrmedel för avfallsförbränning mm

Utredningen ska göra en grundläggande analys av förutsättningarna för avfallsförbränning i Sverige och analysera hur avfallsförbränning och avfallsimport påverkas av befintliga ekonomiska styrmedel, rådande EU-reglering samt branschspecifika förhållanden. Analysen bör även belysa hur avfallsförbränningsanläggningar påverkas om de inte omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter efter 2020. Om utredaren bedömer det lämpligt att införa en skatt eller annat ekonomiskt styrmedel eller att förändra ett befintligt ekonomiskt styrmedel, ska ett förslag presenteras på hur det tekniskt ska utformas samt lämna författningsförslag.

Utredaren ska även se över om kväveoxidavgiften kan göras mer verkningsfull och samhällsekonomiskt effektiv och lämna förslag på hur prissignalen på utsläpp av fossil koldioxid inom EU:s system för handel med utsläppsrätter kan kompletteras med andra ekonomiska styrmedel för el- och värmeproduktion.

Utredare ska vara kammarrättslagman Petter Classon. Uppdraget ska redovisas senast den 1 juni 2017.

<http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/06/utredning-ska-se-over-behovet-av-skatt-pa-avfallsforbranning/>

Avfallshierarkin införd i miljöbalken

Avfallshierarkin har på ett tydligare sätt förts in i miljöbalken. Detta har skett dels genom att införa en skyldighet i 2 kap. 5 § om att vidta avfallsförebyggande åtgärder och dels genom att i 15 kap. 10 § ange den prioritetsordning som ska gälla vid behandling av avfall. Ändringarna trädde i kraft den 2 augusti 2016. Avfallshierarkin regleras i EU:s ramdirektiv om avfall och anger den prioritetsordning för politik och lagstiftning som medlemsstaterna ska ha avseende förbyggande och behandling av avfall.

Utredning om delningsekonomi

Regeringen har utsett Karin Bradley till särskild utredare med uppdrag att kartlägga den nya delningsekonomi och se över olika användares roller och rättsliga ställning. Karin Bradley är universitetslektor och forskare vid Kungliga Tekniska Högskolan, Institutionen för samhällsplanering och miljö.

Enligt direktivet ska utredningen:

- kartlägga olika modeller som möjliggör eller underlättar transaktioner där privatpersoner säljer, hyr ut, lånar ut eller ger bort materiella eller finansiella tillgångar eller erbjuder tjänster etc.
- analysera olika användares roller och rättsliga ställning vid sådana transaktioner
- resonera om huruvida befintlig lagstiftning är ändamålsenlig eller om det finns behov av författningsändringar, nationellt eller inom EU, framför allt gällande förmögenhetsrätt, de konsumenträttsliga delarna av marknadsrätten, produktsäkerhet, tillsyn och tvistlösning
- bedöma behovet av andra åtgärder för att främja en positiv utveckling, till exempel genom information eller samarbete mellan olika samhällsaktörer.

Uppdraget ska redovisas senast den 31 mars 2017.

<http://www.regeringen.se/contentassets/f210efa6c4364963b2523f07e9bbfb87/andarna-i-delningsekonomi-dir.-2015136>

Utredning om att öka återanvändningen

Regeringen har tillsatt en utredning om hur handel med begagnat, samt reparationer och uppgradering av olika produkter kan öka. Målet är att nå en mer resurseffektiv ekonomi och att minska miljöpåverkan. Uppdraget omfattar att analysera vilka hinder som kan finnas i lagstiftningen och vilka styrmedel som behövs för att öka återanvändningen av produkter. Utredare är Ola Alterå, tidigare statssekreterare i näringsdepartementet 2006 – 2010. Styrmedlen ska utformas så att de stimulerar producenter, konsumenter och företag i mellanledet att satsa på handel med begagnade produkter, liksom på reparationer och uppgradering av produkter. Det kan också leda till nya affärsmodeller, nya företag och nya jobb. Det övergripande målet är att nå en mer resurseffektiv och

cirkulär samhällsekonomi, som begränsar påverkan på miljön. Utredningen ska i första hand inrikta sig på produkter för konsumentmarknaden som är särskilt intressanta ur ett resurs- och miljöperspektiv med hänsyn till miljömålen.

Uppdraget ska redovisas senast den 28 februari 2017.

<http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/01/regeringen-vill-okaa-ateranvandningen/>

Ändring i avfallsförordningen med anledning av kommissionens direktiv (EU) 2015/1127

Avfallsförordningen ändrades den 31 juli 2016 för att anpassa till nya EU-bestämmelser om beräkningen av en förbränningsanläggnings energieffektivitet. I direktivet anges att en klimatkorrigeringsfaktor ska läggas till vid beräkningen.

PÅGÅENDE REGERINGSUPPDRAG

Regeringsuppdrag att identifiera och föreslå åtgärder mot utsläpp av mikroplaster havet från viktigare källor i Sverige

Regeringen har gett Naturvårdsverket i uppdrag att identifiera viktigare källor i Sverige till utsläpp av mikropartiklar av plast i havet, verka för att reducera uppkomst och utsläpp av mikroplaster från dessa källor samt, vid behov, föreslå författningsändringar för att minska utsläppen.

I uppdraget ingår att följa och beakta utvecklingen och diskussioner som pågår inom EU och dess enskilda medlemsstater, Ospar, Helcom och Nordiska ministerrådet samt inom det globala arbetet, t.ex. UNEA och UNEP. Uppdraget ska också utföras i dialog med myndigheter i andra länder liksom regionala och globala organisationer, i den mån det är lämpligt.

Målsättningen är att Sverige blir ett föregångsland i att utveckla och genomföra åtgärder som minskar spridningen av mikroplaster till miljön.

I uppdraget ingår att identifiera och prioritera vilka källor i Sverige som primärt bör åtgärdas för att minska utsläppen. Källor som bör ingå i analysen är bl.a. förpackningsmaterial, kemiska produkter, plastfibrer och -textilier, byggmaterial, plast i jordbruket, däck och konstgräsplaner. Förslagen ska relatera till relevanta åtgärder i det kommande Åtgärdsprogrammet för havsmiljön som för närvarande tas fram av Havs- och vattenmyndigheten för att nå god miljöstatus i enlighet med Havsmiljödirektivet

Som ett led i arbetet har Naturvårdsverket gett IVL i uppdrag att kartlägga källor till och spridningsvägar av mikroplaster i havet. Kartläggningen redovisas 7 mars 2016. Naturvårdsverket har även gett Örebro universitet i uppdrag att ställa samman kunskap om problem med mikroplaster i havet och effekter på miljö och hälsa. Kunskapssammanställningen ska vara klar i början av mars.

Naturvårdsverket ska slutredovisa uppdraget senast den 15 juni 2017.

Kontaktpersoner: Kerstin Åstrand, projektledare

Regeringsuppdrag om giftfria och resurseffektiva kretslopp*

Naturvårdsverket ska, som en del av handlingsplanen för en giftfri vardag, bidra till arbetet med farliga ämnen i ett livscykelperspektiv. Vi ska intensifiera arbetet med att identifiera och genomföra åtgärder för att på ett kostnadseffektivt sätt ytterligare stimulera en mer resurseffektiv avfallshantering som främjar ökad materialåtervinning och avfallsförebyggande åtgärder inkl. att minska risker med farliga ämnen och utfasning av särskilt farliga ämnen ur kretsloppet. I uppdraget ingår att:

- A. Kartlägga vilka avfallsströmmar som bör hanteras på särskilt sätt på grund av innehåll av särskilt farliga ämnen och risk för exponering.
- B. Analysera hur avfalls- och kemikalielagstiftningen tillämpas för återvunna material.
- C. Stärka tillsynsvägledningen avseende avfallshanteringen särskilt med avseende på att minska risker med farliga ämnen och utfasning av särskilt farliga ämnen.

Uppdraget ska slutredovisas senast 1 december 2016.

Som en del i arbetet med uppdraget arrangerar Naturvårdsverket två temadagar om lagstiftning och aktuella frågor kopplat till avfall och återvinning.

Temadagarna kommer ta upp frågor som:

- Klassning av farligt avfall.
- Hantering av avfall som innehåller långlivade organiska föroreningar.
- Vad som gäller när avfall blir produkt.

En temadag äger rum den 7 december och vänder sig till myndighetsrepresentanter medan den andra temadagen är den 5 december och vänder sig till övriga aktörer.

Sista anmälningdag är den 28 november.

Mer information och anmälningslänk finns här:

- [7 december för myndigheter](#)
- [5 december för övriga aktörer](#)

Mer information om regeringsuppdraget finns på uppdragets webbsida: [här](#).

Kontaktpersoner: Ola Larsson (projektledare) och Elisabeth Österwall (bl.a. ansvarig för del C)

Reviderad nationell avfallsplan

Regeringsuppdraget innebär att utvärdera den nuvarande nationella avfallsplan, som gäller för 2012-2017, och se vilka åtgärder som utförts och vilka resultat det lett till. Även det avfallsförebyggande programmet ska utvärderas. Baserat på utvärderingarna ska ett förslag på reviderad nationell avfallsplan tas fram, för 2018 till 2023. Programmet för att förebygga avfall bör ingå i förslaget.

Den reviderade planen ska omfatta samtliga avfallsströmmar och redogöra för alla relevanta mål och styrmedel. I förslaget ska ingå en beskrivning av särskilt prioriterade områden som måste vidareutvecklas för att målen ska nås. Det förslag som tas fram kommer att vara underlag för regeringens strategi för svensk avfallshantering för att nå generationsmålet, miljökvalitetsmålen och relevanta etappmål.

Uppdraget ska redovisas senast den 15 mars 2017.

Mer information och uppdraget i sin helhet hittar ni på Naturvårdsverkets webbplats:

<http://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Regeringsuppdrag/Reviderad-nationell-avfallsplan/>

Kontaktpersoner: Elin Forsberg (projektledare) och Catarina Östlund (handläggare avfallsplanering)

Regeringsuppdrag att ta fram en strategi för hantering av gruvavfall och göra en bedömning av kostnader och åtgärder för efterbehandling

Naturvårdsverket och Sveriges geologiska undersökning (SGU) har tillsammans fått uppdraget att;

- ta fram en långsiktig strategi för hantering av gruvavfall och bedömning av åtgärder för efterbehandling av gruvverksamhet (redovisas senast 15 september 2017),
- utvärdera de efterbehandlingar av nedlagda gruvverksamheter som har genomförts från 1980-talet och framåt (redovisas senast 1 april 2017),
- kartlägga kostnader för hantering av gruvavfall och för efterbehandling av gruvverksamhet (redovisas senast 1 april 2017).

Strategin ska ge vägledning över vilka åtgärder som behöver genomföras för att nå en miljömässigt hållbar hantering och efterbehandling av gruvavfall. Bland annat är utvärderingen av efterbehandlingar och kartläggningen av kostnader underlag till strategin.

Vid genomförandet av uppdraget ska relevant kunskap och erfarenhet inom området som finns hos länsstyrelserna tillvaratas. Vidare ska myndigheterna inhämta underlag om såväl aktuell forskning som befintlig kunskap från exempelvis gruv- och återvinningsbranscherna.

Kontaktperson. Karin Klingspor (projektledare Naturvårdsverket)

NYLIGEN REDOVISADE REGERINGSUPPDRAG

Regeringsuppdrag om förbättrad avfallsstatistik och spårbarhetssystem

Hela uppdraget slutredovisades den 22 september 2016. I redovisningen föreslår Naturvårdsverket att all yrkesmässigt bedriven verksamhet i en digital lösning ska rapportera det farliga avfall man lämnar till borttransport eller tar emot efter transport. Idag saknas krav på en sådan rapportering. Nuvarande anteckningsskyldighet för aktörer i avfallsflödet - lämnare, transportörer, mottagare, etcetera - ersätts i huvudsak av skyldigheten att inrapportera uppgifter i den digitala lösningen.

Underlag till en bättre statistik för farligt avfall hämtas från de uppgifter som rapporteras för spårbarhet i den digitala lösningen. För en förbättrad statistik om icke-farligt avfall behöver fler verksamhetsutövare än idag rapportera uppgifter. Därför föreslår Naturvårdsverket att även anmälningspliktiga miljöfarliga verksamheter ska omfattas av en årlig rapporteringsplikt för bortlämnat eller mottaget icke-farligt avfall.

För att realisera en bättre avfallsstatistik och spårbarhet av farligt avfall krävs ett effektivt och ändamålsenligt systemstöd. Därför föreslår vi att en central digital lösning utvecklas.

För att införa regler om detta föreslås ändringar i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och i avfallsförordningen (2011:927).

Mer information hittar ni på Naturvårdsverkets webbplats:

<http://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Regeringsuppdrag/Redovisade-2016/Avfallsstatistik-och-sparbarhet-farligt-avfall/>

Kontaktpersoner: Henrik Sandström (spårbarhet farligt avfall) och Christina Jonsson (statistik, avfallsflöden, analys och utveckling)

Regeringsuppdrag om hantering av textilier

Uppdraget redovisades den 26 september 2016. Naturvårdsverket har på uppdrag av regeringen tagit fram förslag för hanteringen av textilier.

Naturvårdsverket föreslår åtgärder och styrmedel som riktar sig till alla delar av textilhanteringen från produktion till konsumtion och avfallshantering. Förslaget innehåller lagkrav på utsortering av textilavfall, dialog med branschen om minskad miljöpåverkan från textilproduktion, stöd till utveckling av hållbara affärsmodeller för små och medelstora företag inom textil- och modebranschen, mer återanvändning och materialåtervinning av textil inom offentlig verksamhet och informationsinsatser till konsumenter. Åtgärdsförslagen kompletteras varandra och bör helst genomföras samordnat.

Naturvårdsverket har också analyserat förutsättningarna för mål för textilier och gör bedömning är att det redan finns övergripande mål, i form av globala hållbarhetsmål och de nationella miljömålen, inklusive generationsmålet, som bör vara vägledande för branschens hållbarhetsarbete. Naturvårdsverket anser dock att det vore bra med nya mål som konkretiserar vilken omställning som krävs för att skapa en mer hållbar textilkonsumtion och därigenom uppnå generationsmålet.

Naturvårdsverket föreslår också att nya ambitiösa mål för en hållbar hantering av textilavfall införs, antingen i miljömålssystemet eller i en ny förordning om producentansvar:

- Till år 2025 ska mängden textilavfall i restavfallet minska med 60 % gentemot basår 2015.
- År 2025 ska 90 % av separat insamlat textilavfall förberedas för återanvändning eller materialåtervinnas. Avfallshierarkin ska tillämpas och materialåtervinning ska i första hand ske i form av återvinning till nya textilier.

En minskning i restavfallet med 60 % gentemot basår 2015 innebär att mängden textilavfall i restavfallet ska minska från de 7,6 kilo per person/ år till max 3 kilo år 2025. De två målen kompletterar varandra.

Uppdraget har en egen hemsida där redovisningen och framtagna bakgrundsstudier finns tillgängliga:

<http://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Regeringsuppdrag/Redovisade-2016/Hantering-av-textilier/>

Kontaktpersoner: Yvonne Augustsson

Kemikalieinspektionen har redovisat regeringsuppdraget om en strategi för giftfria och resurseffektiva kretslopp i EU och internationellt inom kemikalielagstiftningen

Kemikalieinspektionen konstaterar i rapporten att det behövs stark lagstiftning med tydliga kemikaliekraV för att återvinningen av material ska kunna öka på ett säkert sätt. Förebyggande kemikalielagstiftning är en förutsättning för att giftfria och resurseffektiva kretslopp ska kunna nås. I rapporten slår Kemikalieinspektionen också fast att kunskaperna om kemiska ämnens egenskaper behöver bli bättre i alla led, även i den internationella handeln. En slutsats är att det är viktigt att information om kemiska ämnen följer med produkter genom hela livscykeln, från att de formges tills de återvinns eller skrotas. Detta ökar förutsättningarna för att återvinning av material och hantering av avfall kan ske på ett säkert sätt.

Uppdraget redovisades den 13 juni 2016. Rapporten hittar du här:

<http://www.kemi.se/nyheter-fran-kemikalieinspektionen/2016/ny-rapport-stark->

lagstiftning-behovs-for-giftfria-kretslopp/

Regeringsuppdrag om översyn av miljöprövningsförordningen *

Naturvårdsverket redovisade i juni 2015 ett regeringsuppdrag, som innebar en översyn av vissa av verksamhetskoderna och verksamhetsbeskrivningarna för prövning och tillsyn av miljöfarliga verksamheter. Översynen syftade till att åtgärda problem och förändringsbehov som finns samt att genomföra IED-direktivet. Systematiken sågs över, liksom gränsdragningar och terminologi. När det gäller avfallshantering reviderades också koder och beskrivningar för att åstadkomma bättre överensstämmelse med övriga bestämmelser om avfall. Uppdraget slutredovisades den 31 maj 2015.

Förslaget har remissats av miljödepartementet med slutdatum 1 februari 2016. Naturvårdsverket har sammanställt inkomna remissvar och lämnade reviderade förslag till regeringen i juni 2016. Ändringar beslutas troligen vintern 2016/2017.

Kontaktperson: Helen Lindqvist, Naturvårdsverket

Regeringsuppdrag om åtgärder för minskad nedskräpning*

Naturvårdsverket redovisade den 27 oktober ett regeringsuppdrag där Naturvårdsverket fått i uppgift att på fyra utpekade områden utreda befintlig reglering och föreslå ändringar i syfte att säkerställa en minskad nedskräpning. Naturvårdsverket föreslår åtgärder för att utöka skyddet för växter, djur och naturmiljöer. Naturvårdsverkets förslag innebär att kommunerna i högre utsträckning än idag behöver vidta åtgärder till skydd för växter, djur och naturmiljöer som är tillgängliga för allmänheten.

Marin nedskräpning på Bohuskusten är ett stort problem. Naturvårdsverket anser att ett statligt bidrag kan underlätta för de kommuner som är särskilt drabbade av ilandflutet marint skräp. Naturvårdsverket föreslår därför utökade anslag till Havs- och vattenmyndigheten som i sin tur får fördela medel till strandstädningen.

Naturvårdsverket anser att det nationella förebyggandearbetet mot nedskräpning som det exemplifieras i redovisningen är säkerställt. När det gäller attityd- och beteendefrågor är dock finansieringen inte säker för längre perioder.

För det nationella förebyggande arbetet, liksom för ordningsboten, föreslås inga ytterligare åtgärder.

Redovisningen finns att läsa

<http://www.naturvardsverket.se/upload/miljoarbete-i-samhallet/miljoarbete-i-sverige/regeringsuppdrag/2016/minskad-nedskrapning/ru-minskad-nedskrapning-2016-10-27.pdf>

Arbetet utfördes tillsammans med Polis- och åklagarmyndigheterna och med BRÅ om nedskräpningsboten och med HaV om det marina skräpet på stränderna.

Kontaktperson. Maria Ivarsson och Emma Sjöberg

FÖRESKRIFTER OCH VÄGLEDNING (pågående och nyligen avslutat)

Revidering av föreskrifterna om kommunal avfallsplanering

Naturvårdsverket har följt upp och utvärderat föreskrifterna och allmänna råden om innehållet i kommunal avfallsplan och länsstyrelsens sammanställning (NFS 2006:6). Utvärderingen baseras på en enkät till samtliga kommunerna och ett antal djupintervjuer med några kommuner. Länsstyrelserna har också fått besvara en enkät. Läs mer om utvärderingen här:

<http://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Uppdelat-efter-omrade/Avfall/Kommunal-avfallsplan/>

Under hösten har flera referensmöten med olika aktörer genomförts. Remiss med förslag till nya föreskrifter och vägledning skickades på remiss i juni 2016 och sista dag för att lämna synpunkter var den 14 oktober. Läs remissutskicket här:

<http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Remisser-och-Yttranden/Remisser/Remisser-2016/Reviderade-foreskrifter-om-innehallet-i-en-kommunal-plan-for-avfallsforebyggande-och-hallbar-avfallshantering/>

Kontaktpersoner: Catarina Östlund och Yvonne Augustsson

Ändring av föreskrifterna om förbehandling av elavfall (NFS 2005:10)

Arbete pågår med att ändra föreskrifterna, det slutförs under 2016. Det handlar framförallt om vilka krav på skyddsåtgärder som ska ställas vid lagring och förbehandling av elavfall. Naturvårdsverket föreslår att en viss möjlighet till undantag från skyddsåtgärder ges, bland annat väderskydd. En vägledning kommer att följa med ändringen av föreskrifterna där Naturvårdsverket tydliggör i vilka fall det kan anses lämpligt att använda undantagsmöjligheten.

Kontaktpersoner: Helen Lindqvist och Ylva Lindén

Frukostseminarium om hantering av rivningsavfall innehållande CFC *

Den 8 nov 2016 anordnade Naturvårdsverket och Sveriges Byggingustrier genomföra ett seminarium om hanteringen av rivningsavfall innehållande CFC (förkortning för klorfluorkarboner, även kallat freoner). Det återfinns oftast i äldre byggisolering. Det är bara en liten del av byggnads- och rörisoleringen som tas om hand på rätt sätt i Sverige idag.

Om CFC inte hanteras på rätt sätt vid rivning får det stora negativa konsekvenser för både ozonskiktet och den globala uppvärmningen. Det är därför av yttersta vikt att vi hanterar det enligt gällande lagstiftning, dvs som farligt avfall. På seminariet medverkar Naturvårdsverket och Sveriges byggindustrier samt andra aktörer i hanteringskedjan (inte klart vilka som deltar vid uppdateringen av denna på gånghälsa).

Se webbsändningen här: [Riv rätt - rädda klimatet](#)

Så hur ska man göra då för att göra rätt?

- Naturvårdsverket har tagit fram en vägledning för att få fler att göra rätt. [Hantering av CFC-haltigt farligt avfall vid rivning och ombyggnad - Vägledningar](#)
- Sveriges Byggindustriers [Resurs- och avfallsriktlinjer vid byggande och rivning](#) innehåller också information.

Kontaktperson: Henrik Sandström, Naturvårdsverket

Vägledning om ny EU-förordning 517/2014 om fluorerade växthusgaser *

Den nya f-gasförordningen är en omarbetning av Europaparlamentets förordning (EG) 842/2006 om vissa fluorerande växthusgaser. Då den nya f-gasförordningen 517/2014 trädde i kraft den 1 januari 2015, upphävdes den tidigare förordningen 842/2006. Den nya EU-förordningen omfattar bland annat:

- nya regler kring läckagesökningsrutiner- och kontrollintervall
- nytt beräkningssystem som utgår från koldioxidekvivalenter istället för kilo
- bestämmelser om begränsning i användning, återvinning och destruktion av f-gaser
- villkor för placering av produkter på marknaden som innehåller f-gaser
- regler för successiv nedtrappning av den årliga konsumtionen av f-gaser

Naturvårdsverket lämnade förslag på en ny svensk förordning till regeringen. Den beslutades av regeringen i mitten av november 2016. Naturvårdsverket kommer att uppdatera webbvägledningen med anledning av detta.

Kontaktperson: Gunilla Söderström

Vägledning om biprodukter

Naturvårdsverket har tagit fram vägledning om biprodukter. Vägledningen omfattar hur bedömningen ska göras, vilka kriterier som ska användas osv. Vi beräknar att vägledningen finns tillgänglig under 2016.

Kontaktperson: Helen Lindqvist

Vägledning om när avfall upphör att vara avfall

Naturvårdsverket har i september 2016 lagt ut ny vägledning om när avfall upphör att vara avfall. Vägledningen kommer att utökas efter hand.

Kontaktpersoner: Helen Lindqvist och Henrik Sandström

Vägledning om utökad rapportering av bygg- och rivningsavfall **

Arbete med att se över vägledningen för utökad rapportering av bygg- och rivningsavfall för avfallsmottagande anläggningar pågår och ny version förväntas vara klar i december. Vägledningen från Naturvårdsverket ger råd om lämpliga tillvägagångssätt för den enligt föreskrifterna för miljörapport (NFS 2006:9, 4§ punkt 8, med bilaga 4).

Kontaktpersoner: Ida Adolfsson

ÖVRIGT

Naturvårdsverket ser över vägledningen om återvinning av avfall i anläggningsarbeten*

Naturvårdsverket har beslutat att genomföra en översyn av vägledningen om återvinning av avfall i anläggningsarbeten. Naturvårdsverket kommer genomföra en förstudie för att identifiera och besluta omfattningen av projektet. Förstudiet ska identifiera vad vägledningen för återvinning i anläggningsarbeten ska omfatta och därmed avgränsningar av projektet. Projektet fortsätter under 2017.

Kontaktperson: Kari Wigart

Nordiskt projekt för att öka återvinningen av plast och textil

Inom det Nordiska samarbetet för grön ekonomisk tillväxt och statsministerinitiativet initierade Nordiska ministerrådets avfallsgrupp projektet "Resurseffektiv återvinning av plast och textilavfall". Initiativet omfattade sex projekt med målet att öka återvinningen av plast och textil inom den Nordiska regionen. Projekten fördelades på tre plast- och tre textilprojekt, som pågick från juni 2013- december 2014. Nu finns korta sammanfattande "policy briefs" och slutrapporter tillgängliga via följande länkar:

Plastprojekten:

<http://www.norden.org/no/tema/green-growth/statsministrenes-aatte-prosjekter-om-groenn-vekst/utveckling-av-tekniker-och-metoder-foer-avfallshantering/increased-recycling-of-plastic-waste/reports-on-plastic-waste-1>

Textilprojekten:

<http://www.norden.org/no/tema/green-growth/statsministrenes-aatte-prosjekter-om-groenn-vekst/utveckling-av-tekniker-och-metoder-foer-avfallshantering/textile-waste-a-future-resource-for-the-nordic-region/reports-on-textile-waste>

Plast:

Under hösten 2015 initierade Nordisk Avfallsgrupp ytterligare två fortsättningsprojekt för plastavfall inom Grön tillväxt initiativet:

1. Styrmedel för att stärka marknaden för återvunnen plastråvara

Projektet syftar till att på sikt ställa om produktionen så att mer återvinna råvaror används i produktionen för att öka resurseffektiviteten och därmed miljöpåverkan. För att den omställningen ska skyndas på behöver marknaden för återvunnen plastråvara stärkas genom att efterfrågan ökar. Det kan vi bidra till genom att bland annat lyfta fram goda exempel på produkttillverkare som använder återvunnen plast i sina produkter samt kartlägga deras incitament. Genom att lyfta fram föregångare visar vi på positiva möjligheter med att sluta kretsloppen och på sikt skapa en cirkulär ekonomi i de nordiska länderna.

En annan del av projektet är att ta reda på vilka styrmedel som krävs för att skapa en drivkraft för att använda sekundär plastråvara. Bland annat kan styrmedlet grön offentlig upphandling undersökas närmare.

Detta projekt är en fortsättning på projektet 'Improvements in existing collection and recycling systems for plastic waste from households and other municipal waste sources' där det framkom att marknaden för återvunnen plastråvara behöver stärkas genom en ökad efterfrågan.

2. Kartläggning av farliga kemikalier i plaståtervinning

Detta projekt är en fortsättning på alla tre plastprojekten. Det har i samtliga projekt visat sig att plastavfallets innehåll av farliga ämnen är ett hinder för ökad återvinning. Det är också en fråga som är särskilt högt prioriterad i de nordiska

Kontaktperson:

Lina Haglund, Naturvårdsverket, Koordinator i Nordiska avfallsgruppen

Textil:

Inom Nordiska statsministerinitiativet Grön tillväxt påbörjades under 2015 två fortsättningsprojekt för textilavfall:

Nordiskt certifieringsystem för textilinsamlare

Pilotprojekt där det frivilliga certifieringsystem, som utvecklades under 2013-2014 inom The Nordic textile reuse and recycling commitment, nu testas i praktiken. Certifieringsystemet inklusive standards är utvecklat för nordiska aktörer som utför insamling och sortering av begagnade textilier. Systemet testas nu i de tre utvalda kommuner: Malmö, Köpenhamn och Halden. I projektet är ideella organisationer och företag involverade för att testa och kvalitetssäkra framtagna kriterier och revisioner har precis genomförts på involverade aktörer. Det långsiktiga och övergripande målet är att textilinsamlingen ska fördubblas och att 90 procent av den insamlade textilen ska gå till återanvändning eller materialåtervinning, varav minst 50 procent till återanvändning, inom en tioårsperiod. Det kommer att vara möjligt att certifiera sig som insamlare i två olika kategorier:

1. Textil för återanvändning.
2. Textil och textilavfall för återanvändning respektive materialåtervinning.

Under hösten utförs en juridisk analys i syfte att tydligöra för aktörer som vill ingå i certifieringssystemet vad och hur de ska göra för att uppfylla kriterierna i systemet utifrån gällande nationell lagstiftning i respektive land. Det gäller speciellt för att samla in textilavfall.

Projektet pågår från den 1 april 2015 till slutet av 2016. Projektet har en budget på 890 000 DKK. För mer information se projektets hemsida:
www.textilecommitment.org

Kontaktperson: Yvonne Augustsson

Nordisk handlingsplan för hållbar textil och hållbart mode

Nordiska Ministerrådet har under det danska ordförandeskapet 2015 initierat en handlingsplan för att skapa en mer resurseffektiv och hållbar textil och modebransch i Norden med giftfria kretslopp. Handlingsplanen presenterades den 27 april 2015 och under hösten 2015 pågick arbete med att ta fram konkreta projektbeskrivningar inom följande initiativ (årtal indikerar beräknad projekttid). De flesta av nedanstående projekt är nu utlysta och projektansvariga konsulter tillsatta:

- Främja hållbar design genom att skapa en gemensam plattform för hållbar design av mode och textilier (2015-2017)
- Nordisk guide och samarbete för gröna inköp i sjukvården (2016-2017)
- Nordisk plattform för vägledning om kemikalier i textilier riktad till nordiska små och medelstora (SME) mode och textilföretag (2016-2017)
- Stärka EU:s kemikaliereglering på textilområdet genom Nordiskt samarbete (2016-2017)
- Främja utbudet av miljömärkta produkter (2016-2017)
- Att stimulera användning och efterfrågan av återvunnet material samt återvinningsbara textila produkter 2016-2017.

Länk till handlingsplanen:

<http://www.regeringen.se/contentassets/432d7975bc2f418aad0a04eed0119a03/nordisk-handlingsplan-for-hallbart-mode-och-hallbara-textilier>

Kontaktperson: Yvonne Augustsson

Nordiskt projekt: Livscykelanalys (LCA) av olika former av återanvändning, materialåtervinning och förbränning av textilavfall

Nordisk arbetsgrupp för återvinning och biologisk behandling initierade projektet vars mål är att bidra med kunskap om miljökonsekvenserna av olika

behandlingsmetoder av textil och textilavfall som återanvändning, materialåtervinning (mekaniska vs kemisk) respektive förbränning (med energiåtervinning). Miljöeffekterna från förbränning med energiåtervinning av avfall utgör grundscenariot för miljöbedömningen. Ökad kunskap om miljöeffekterna av olika behandlingsmetoder är viktigt för att välja de socioekonomiska mest effektiva insatser och åtgärder för en resurseffektiv användning av textilavfall.

Studien har fokuserat på kläder och textilier från hushåll och liknande avfall från offentliga och privata organisationer som textilier från sjukhus, uniformer osv.

Projektet har genomförts i två faser:

Fas I här gjordes modellering och avgränsningar inför själva LCA analysen

Fas II omfattade livscykelanalysen (LCA). Projektet är nu avslutat och slutrapporten inklusive en sammanställning av data för respektive land som använts vid LCA-modelleringen finns nutillgängligt och är möjligt att ladda ner utan kostnad på: <http://norden.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A957517&dswid=-764>

Kontaktperson: Yvonne Augustsson

Nordiskt projekt: Vad händer med nordiska begagnade textilier och textilavfall som exporteras?

Nordiska Ministerrådets miljöarbetsgrupp Nordiska avfallsgruppen (NAG) har initierat ett projekt som går ut på att kartlägga och analysera vad som händer med begagnade textilier och textilavfall som samlas in i Norden och exporteras.

Studien ska svara på frågorna:

- Hur ser textilflödena ut från den Nordiska regionen?
- Hur stora är de miljömässiga konsekvenserna av exporterad begagnad textil och textilavfall från Norden sett ur ett internationellt perspektiv?
- Är det ekonomiskt-, socialt- och miljömässigt hållbart?
- Hur stor är risken att vi genom förbättrad textilhantering och ökad insamling av textil och textilavfall i Norden exporterar ett miljöproblem till länder som har svagare regelverk och resursmässigt sett har sämre förutsättningar att ta hand om uttjänt textil på ett miljömässigt hållbart sätt?

Projektets resultat ska öka kunskapen om vad som händer med exporterad textil och kunna användas vid utformning av policyer av olika slag.

Projektet är uppdelat i två faser där den första fasen är en kartläggning av flödena från de Nordiska länderna till mottagarländerna. I fas två ska tre utvalda mottagarländer detaljstuderas och svara på frågor vad som händer med textilierna och vilka konsekvenser importen av begagnad textil och textilavfall har på miljö-, hälsa och ekonomi.

Projektet pågår från september 2015 till hösten 2016.

Kontaktperson: Yvonne Augustsson

EU-projekt inom bygg- och rivningssektorn - "CDW-protocol" *

EU-kommissionen i form av DG Grow och DG environment har uppdragit åt en konsult att driva ett projekt om att ta fram en form av uppförandekod för hantering av avfall vid bygg- och rivningsverksamheter. Projektet påbörjades i nu under hösten 2015 och är nu färdigt. Slutprodukten är ett dokument med en uppförandekod för sektorn inom EU, ett s.k. CDW-protocol (Construction Demolition Waste) som finns för nedladdning längst ned på följande sida: Growth - European Commission - Publications. Sverige har representerats av Marianne Hedberg från Sveriges byggindustrier, Henrik Sandström Naturvårdsverket och Christina Einarsson Boverket.

Kontaktperson: Henrik Sandström

Mistra-projekt om bygg- och rivningsavfall

Chalmers industriteknik har fått medel från Mistras utlysning Closing-the-loop 2.0, för att genomföra ett projekt på temat bygg- och rivningsavfall kallat "Constructivate"

CONSTRUCTIVATE är ett tvärvetenskapligt och tvärsektoriellt projekt med syfte att:

- generera kunskap och utveckla lösningar för att uppnå resurseffektiv återvinning av bygg- och rivningsavfall (CDW) samt att
- bidra till att utveckla framtidens återvinningssystem för detta avfallsslag

Läs mer här: *Byggmaterialåtervinning- en stor miljövinst*"

Kontaktperson: Henrik Sandström

Nordiskt projekt om miljöavtryck*

Nordiska gruppen för hållbar konsumtion och produktion (HKP) har tillsatt en projektgrupp för att bevaka och bidra till Kommissionens pilottester av miljöavtryck: Nordic Environmental Footprint group (NEF). NEF har bl.a. upprättat ett nätverk för nordiska LCA-expert. Workshops för att informera aktörer hölls i Stockholm 2015 och Oslo 2016.

Dokumentation från NEF-workshop, 28 september, 2016:

<http://www.naturvardsverket.se/NEF2016>

Dokumentation från NEF-workshop, 24 september, 2015:

<http://www.naturvardsverket.se/Kalendarium/Dokumentation-fran-seminarier/Nordisk-workshop-om-miljoavtryck-24-sep-2015/>

Kontaktperson: Cecilia Mattsson

RE:Source - strategiskt innovationsprogram (SIP)*

RE:Source är nationell branschöverskridande innovationsarena, en mötesplats för en mängd aktörer inom svensk industri, avfallshantering och forskning. Regeringen har gett Vinnova, Energimyndigheten och Formas i uppdrag att satsa på strategiska innovationsområden. Där får företag, myndigheter samt universitet och högskolor ökad möjlighet att samverka inom områden som är strategiskt viktiga för Sveriges internationella konkurrenskraft och för att skapa hållbara lösningar på globala samhällsutmaningar.

Sverige ska bli världsledande på att minimera och nyttiggöra avfall. Det är visionen för RE:Source, som 2015 utsågs till strategiskt innovationsprogram (SIP). Den första etappen pågår 2016-2018, men planen är att rulla sammanlagt tolv år.

Aktuellt just nu inom RE:Source är att 2a utlysningen har öppnat och att det pågår en innovationstävling. Se aktuell info på www.resource-sip.se

Avfall i Sverige 2014 reviderad

En reviderad version av Avfall i Sverige 2014 publicerades i augusti på Naturvårdsverkets hemsida. Den tidigare versionen är borttagen från Naturvårdsverkets hemsida.

Länk till publikationen:

<http://www.naturvardsverket.se/Om-Naturvardsverket/Publikationer/ISBN/6700/978-91-620-6727-4/>

Kontaktpersoner: Ida Adolfsson och Marie-Louise Nilsson